

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจลิสซิ่ง : ศึกษากรณีลิสซิ่งรถยนต์
ชื่อผู้เขียน	วรรรัตน์ ทองเจริญ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

ธุรกิจลิสซิ่งรถยนต์ถือเป็นการประกอบธุรกิจให้สินเชื่อบุคคลแบบหนึ่งที่มีลักษณะแตกต่างไปจากการให้เช่า ให้เช่าซื้อและการซื้อขายเงินผ่อน ผู้ประกอบธุรกิจลิสซิ่งอาจเป็นสถาบันการเงินหรือมิใช่สถาบันการเงินก็ได้ การทำธุรกรรมมักทำในรูปของสัญญาลิสซิ่งซึ่งประกอบด้วยนี้ตามสัญญาลิสซิ่งที่ทำกันขึ้นเป็นสัญญาอุปกรณ์ระหว่างลูกค้ำกับผู้ประกอบการซึ่งถือว่าเป็นนี้ประธานมีลักษณะเป็นหนี้เงิน จึงมีการทำสัญญาค้ำประกันควบคู่ไปด้วย

จากการศึกษาพบว่าการประกอบธุรกิจลิสซิ่งรถยนต์ในปัจจุบัน ยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสม ที่จะควบคุมผู้ประกอบการมิให้ใช้ความได้เปรียบของตนจัดทำสัญญาเพื่อเอาเปรียบลูกค้ำที่ประสงค์จะมีกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ กฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบันได้แก่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมสัญญาและว่าด้วยลักษณะหนี้ อันเป็นกฎหมายหลักทั่วไป รวมทั้งพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 กฎหมายดังกล่าวนี้ยังไม่อาจมีมาตรการที่เพียงพอที่จะให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภคที่เข้าทำสัญญาลิสซิ่งกับผู้ประกอบการ ผิดไปจากการเช่ารถยนต์ การเช่าซื้อรถยนต์หรือการซื้อขายเงินผ่อนรถยนต์ซึ่งมีกฎหมายโดยเฉพาะบัญญัติมาตรการต่าง ๆ ไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการว่าด้วยสัญญาที่กำหนดให้ธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ทำให้ผู้ประกอบการให้เช่าซื้อรถยนต์ไม่อาจกำหนดข้อสัญญาเพื่อเอาเปรียบผู้บริโภคได้ ในต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นในประเทศอังกฤษหรือสาธารณรัฐฝรั่งเศส ล้วนแต่มีบทบัญญัติกฎหมายกำหนดมาตรการต่างๆเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจลิสซิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดอัตราดอกเบี้ยของสัญญาลิสซิ่งหรือการใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาและยึดรถยนต์กลับคืน สำหรับประเทศไทยยังขาดมาตรการทางกฎหมายที่จะใช้บังคับกับประเด็นเหล่านี้ จึงทำให้เกิดปัญหาการกำหนดข้อสัญญาลิสซิ่งและมีการค้ำประกันเพื่อเอารัดเอาเปรียบและก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค

ผู้เขียนจึงใคร่ขอเสนอแนะให้แก้ไขประเด็นปัญหาในการกำกับดูแลการจัดตั้งองค์กรที่จะประกอบธุรกิจอิสระซึ่งรายนต์และการกำหนดหน่วยงานที่เข้ามากำกับดูแลธุรกิจอิสระซึ่งรายนต์ โดยการผลักดันกฎหมายให้มีการประกาศใช้บังคับโดยเร็ว คือ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจอิสระ พ.ศ. เพื่อจกได้ใช้บังคับเป็นมาตรการทางกฎหมายในการกำกับดูแลและกำหนดหน่วยงานที่จะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบธุรกิจอิสระซึ่งรายนต์ เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจอิสระซึ่งต้องปฏิบัติตามมาตรการที่กฎหมายได้กำหนดไว้และควรมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้สิทธิออกเสียงสิทธิอิสระซึ่งรายนต์และผลบังคับตามกฎหมาย โดยการผลักดันร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่...) พ.ศ. (เรื่องเพิ่มเติมให้สัญญาอิสระเป็นเอกเทศสัญญาประเภทหนึ่งในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3) ให้เป็นกฎหมายบังคับใช้ต่อไป เพื่อให้สัญญาอิสระเป็นเอกเทศสัญญาอีกลักษณะหนึ่งซึ่งจะเป็นมาตรการทางกฎหมายที่วางหลักเกณฑ์ข้อสัญญาของสัญญาอิสระซึ่งรายนต์ให้เด่นชัดขึ้น และเมื่อนำพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 มาประกอบการบังคับใช้กับบทบัญญัติที่เพิ่มเติมขึ้นใหม่ ย่อมจะทำให้ข้อตกลงต่าง ๆ ที่จกต้องระบุไว้ในสัญญาอิสระซึ่งสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภคยิ่งขึ้น และควรรให้คณะกรรมการสัญญาตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคกำหนดให้ธุรกิจอิสระซึ่งรายนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา อีกทั้งควรมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการปรับบังคับใช้กฎหมายกับข้อตกลงเกี่ยวกับการเรียกผลประโยชน์ตอบแทนในรูปของอัตราดอกเบี้ยและค่าตอบแทนอื่นๆในสัญญาอิสระซึ่งรายนต์ โดยใช้กฎเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยมาเป็นมาตรฐานในการกำหนด ข้อเสนอแนะเหล่านี้ล้วนเป็นมาตรการทางกฎหมายที่จะกำกับดูแลการประกอบธุรกิจอิสระซึ่งรายนต์ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในทางการค้าและธุรกิจ และก่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

Thesis Title	Legal Measures for Supervision Leasing Business : A Case Study of Cars Leasing
Author	Worarath Thongcharoen
Thesis Advisor	Associate Professor Paitoon Kongsomboon
Department	Law
Academic Year	2013

ABSTRACT

Car leasing business is regarded as a form of operation of lending business which differs from Hire, Hire-Purchase and Installment Sale. Those who make a business of leasing might be or might be not financial institutions. What is transacted is usually contract of lease. Since contract of lease is made as accessory contract between client and operator and the obligation of its prior contract is deemed to be money debt; surety contract is made together with it.

It is found from the study that, regarding the operation of car leasing business, at present, there is no legal measure that is suitable for restraining the operator from using its advantage as a tool to make a contract through which the client desiring for ownership of a car is taken advantage of. Laws that are currently enforced; such as Title IV of Book I (Juristic Acts) and Book II (Obligations including Contract) of the Civil and Commercial Code which is general law, and the Unfair Contract Terms Act B.E. 2540 (1997); do not provide any measure that grants enough protection to the consumer entering into Contract of Lease with the operator. However, regarding hire of car, hire-purchase of car and installment sale of car, the consumer protection measure is provided by special laws. To specify, the committee on contract designates car hire purchase business to be controlled business with respect to contract according the Consumer Protection Act B.E. 2522 (1979). The so provision keeps the operator of car hire purchase business from making the term rendering itself an advantage over the consumer. In other countries, like England or the French Republic, provisions of law prescribe measures governing operation of leasing business, e.g. those concerning fixing interest rates for contract of lease or

exercising right to terminate contract and to repossess the car. In Thailand, there is still a lack of legal measures governing the aforementioned. This leads to problems arising from terms of contract of lease and surety contract that are made with the intention to take advantage of and render unfairness to the consumer.

With all above mentioned, the author suggests that problems of governing establishment of the entity operating car leasing business and of designation of the organ to govern car leasing business should be solved. In order to do so, the urgent enactment and promulgation of a draft of a law, i.e. the Operation of Leasing Business Act B.E. ..., should be encouraged so that its provisions can be enforced as the legal measure governing the operation of car leasing business and designating the entity whose duty is to govern the so operation by forcing the operator of leasing business to abide by the measure provided by the law. Moreover, the legal measure dealing with the exercise of the right of rescission in the case of contract of car lease and its legal enforcement should be prescribed. The enactment of a draft of the Civil and Commercial Code Amendment Act, (No. ...), B.E. (Insertion of Contract of Lease to Book III (Specific Contract) of the Civil and Commercial Code) should also be encouraged so that contract of lease becomes a specific contract in addition to those currently provided in the code and, then, a legal measure that provides a clearer rule on terms of contract of car lease. When the Unfair Contract Terms Act B.E. 2540 (1997) is applied together with the provision newly inserted, the term needed to be made in contract of lease will be more fair to the consumer. Other than that, the committee on contract according to the Consumer Protection Act B.E. 2522 (1979) should designate car leasing business to be controlled business with respect to contract. Also, legal measures dealing with applying law to an agreement on claim of interest on money or other considerations as a profit which is a part of contract of car lease should be provided. In doing so, the regulation of the Bank of Thailand should be regarded as a standard. All aforementioned suggestions are legal measures that govern the operation of car leasing business for the purpose of enhancing usefulness in trade and business and rendering fairness to all involved.